

Canadian Occupational Performance Measure – Kanadai Tevékenységelemző Mérés

Mogánné Tölgyesy Szilvia, Vámos Tibor

Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet, Központi Ergoterápia, Budapest

A Kanadai Tevékenységelemző Mérés (Canadian Occupational Performance Measure – COPM) számos országban széles körben alkalmazott funkcionális felmérő eszköz, amely segíti az ergoterapeutákat abban, hogy megtervezzék és értékeljék klienseik ergoterápiás folyamatait. A COPM-et a szerzők engedélyével az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet (OORI) ergoterapeuta-teamje fordította magyarra. Ez a cikk a magyar nyelvű COPM OORI-ban történt alkalmazásának első benyomásait foglalja össze.

Kulcsszavak: ergoterápia, ergoterápiás felmérés, tevékenységelemzés

Canadian Occupational Performance Measure

Canadian Occupational Performance Measure (COPM) is a widely used functional measure in several countries helping occupational therapists to plan and evaluate occupational therapies of individual clients. With the permission of the authors, COPM has been translated into Hungarian by the team of occupational therapists of the National Institute for Medical Rehabilitation (NIMR), Budapest. This article reports the first impressions of the use of the Hungarian version of COPM in NIMR.

Key words: occupational therapy, occupational therapy assessment, activity analysis

---

Rehabilitáció 2018; 28(4): 139–140.

Levelezési cím: DR. MOGÁNNÉ TÖLGYESY SZILVIA, OORI, 1121 Budapest, Szanatórium u. 19.,
e-mail: sz.tolgyesy@rehabint.hu

Világszerte számtalan standardizált mérőeszköz segíti az ergoterapeutákat a páciensek problémáinak megismerésében, felmérésében.

A Canadian Occupational Performance Measure (COPM), a Kanadai Tevékenységelemző Mérés a legelfogadottabb az ergoterapeuták körében és a legtöbb országban használatos felmérő eszköz. Ennek a mérőeszköznek a létrejöttét a Canadian Association of Occupational Therapists CAOT, Association Canadienne des Ergothérapeutes, azaz a Kanadai Ergoterapeuták Egyesületének munkacsoportja indította el kormányuk támogatásával. Az eszköz szerzői: *M. Law, S. Baptiste, A. Carswell, McColl, M.A. Polatajko, N. Polloc*. A COPM első kiadása 1991-ben jelent meg, majd számos nyelvre lefordították és több mint 40 országban alkalmazzák.

A külföldi szakmai látogatások és a szakirodalom tanulmányozása arra készítette az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet (OORI) ergoterapeutáit, hogy közelebbről is megismerjék ezt a felmérő módszert. Magyar nyelvre fordítását az OORI ergoterapeuta munkatársai végezték el. Ezt a folyamatot mindenképp a szerzőkkel való kapcsolatfelvétel előzte meg, amely írásban történt. Az intézet támogatásának köszönhetően megvásárlásra került a Canadian Occupational Performance Measure angol nyelvű kézikönyve (4. kiadás) és 100 db eredeti, vízjellel ellátott felmérőlap. A felmérőlap lefordított magyar szövegének véglegesítése az ergoterápiás team közös munkája volt. A COPM felmérőlap magyar fordításának szerzői: *Vámos Tibor, Lánczy Mónika, Tölgyesy Szilvia, Mészáros Edit, Nagy-Szilassy Dóra, Schönfeld Erika*.

A COPM szerzői jog tulajdonosa írásos engedélyt adott arra, hogy a felmérőlap magyar fordítása kizárólag az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet központi ergoterápia részlegén térítésmentesen használható. Az engedély határozatlan időre szól, és visszavonásig érvényes.

A Kanadai Tevékenységelemző Mérés során a többi felméréstől eltérően nem az objektív megfigyelések a döntőek, hanem az, hogy az interjúban részt vevő személy, az akadályozott ember mit ítél fontosnak a saját ergoterápiás kezelése során, mely tevékenységek kivitelezését szeretné elérni. A szubjektív önértékelésen alapuló felmérés fontossága, újszerűsége a „kliens-központúságot” jelenti, ami az ergoterápiás szemléletmódra utal. Az ergoterapeutát az érintett személy partnereként fogja fel, aki a klienst saját személyes szükségleteinek megfogalmazására biztatja, támogatást nyújt abban, miként tudja hasznosítani meglévő képességeit, egyúttal elősegíti az ergoterápiás terv felépítését. Célja, hogy az akadályozott ember azonosítsa a problématerületeket, ahol ő (a kliens) nehézséget, akadályozottságot érez. Az összegyűjtött tevékenységeket fontosság szerint rangsorolja, kivitelezést értékeli, valamint elégedettséget vizsgál.

A felmérőlap hazai használatában az eddigi felmérések során jelentős különbségeket figyelhetünk meg a „visszatérő” és a rehabilitációra „újonnan bekerült” személyek felmérése között. Sok esetben a rehabilitáció kezdeti szakaszában az ergoterápián megjelent páciens a tevékenységek terén problémáit még úgy fogalmazta meg, hogy „nem mozog a kezem”, „nem tudok menni”. A mindennapi élettevékenységek közül legfeljebb az alapvető önellátást említik, s még nem érzik, nem tudják felmérni, melyek azok a nehézségek, amelyek akár a produktivitás, a munka vagy a rekreáció területén jelentkezhetnek. Az interjúk folyamán az érintettek sokszor

nehezen fogalmazzák meg nehézségeiket, inkább a szakemberek irányítására kívánnak támaszkodni, tőlük várják a problémák azonosítását. Nehezen öntik szavakba azt, mire van, mire lenne szükségük, mit szeretnének elérni. Ennek hátterében vélhetően berögződött szokások és elvárások is vannak az egészségügyi szakemberek és a páciensek közötti kommunikációban. A rehabilitáció későbbi szakaszában, vagy azoknál a pácienseknél, akiknek már volt módjuk megtapasztalni az otthoni élet mindennapjait, lényegesen több tevékenységi és részvételi probléma merült fel. Ebben az esetben a problémák azonosítása, úgymint a tevékenység kivitelezésének megítélése, valamint az azzal való megelégedettség határozottabban megfogalmazódott. Azokban az országokban, ahol az ergoterápiának már komolyabb múltja van, mint hazánkban és a terapeutának lehetősége van már az intézeti rehabilitáció alatt kliensét a saját otthoni környezetébe elkísérni, több területen jelen lenni (pl. közlekedés, bevásárlás közben stb.), ott az akadályozó tényezők még árnyaltabb azonosítására van lehetőség. Hazai körülmények között, noha az ergoterápia mind több valós élethelyzet reprodukálására törekszik, de az egyén otthoni környezetét, élethelyzeit, szerepeit nem tudja minden esetben teljesen lemodellezni, az érintett személy még nem szembesülhet az árnyaltabb és legkülönbözőbb problémák felismerésével.

Eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy a Kanadai Tevékenységelemző Mérés fontos kulcsa a probléma felderítésének, az ergoterápiás terv felépítésének. Használata, mivel a kliens igényeire támaszkodik, iránymutatást nyújt abban, hogy mely tevékenységek kivitelezésének elérésére helyezze a hangsúlyt, segíti az együttműködést.

Az OORI ergoterapeutái által lefordított Canadian Occupational Performance Measure ma már a www.thecopm.ca/buy/translations honlapon is elérhető.